យសោធរ ✦ YOSOTHOR
ផ្សព្វផ្សាយវប្បធម៌ខ្មែរ FOR KHMER CULTURE

បាឋកថា / TALK

ក្រឡេកមើលជាថ្មីទៅលើជាងស្មិត តាមក្បួនរបស់លោកគ្រូ អៀង សឿង

Nouveau regard sur les fondeurs du Cambodge moderne : le traité *Sur la fonte de divers statues et objets* du maître d’œuvres Ieng Soeung

ជាភាសាបារាំង ដោយ Brice Vincent និងប្រែជាភាសាខ្មែរ / in French by Brice Vincent with Khmer Translation

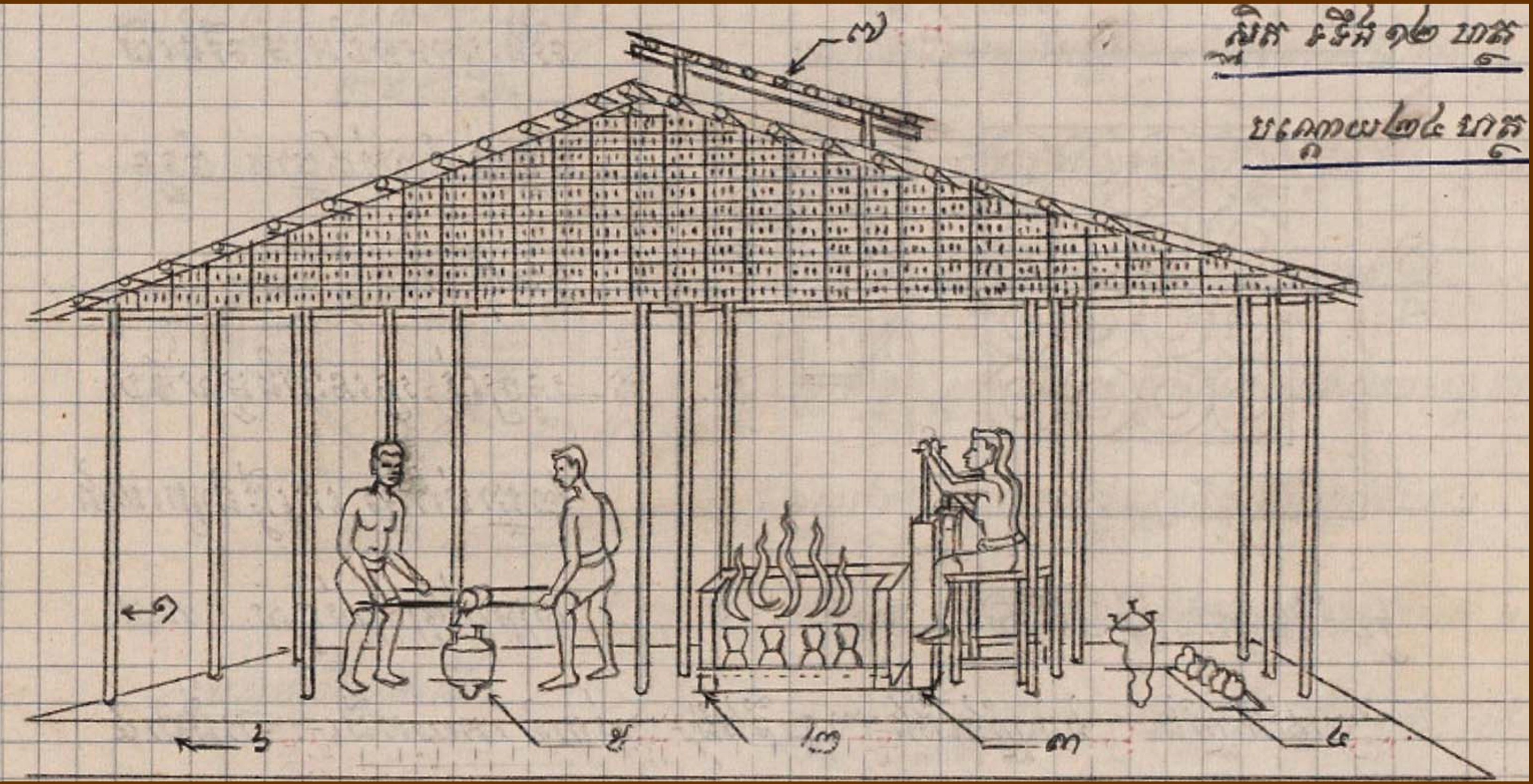

ថ្ងៃសុក្រ ទី១២ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨ ម៉ោង៥:៣០ល្ងាច

នៅមហាវិទ្យាល័យបុរាណវិទ្យា (ក្នុងសាលសម្តែងនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទវិចិត្រសិល្បៈ)

Friday, January 12, 2018, 5:30pm at RUFA (behind the National Museum)

សូមអញ្ជើញចូលរួមស្តាប់ដោយមេត្រី

វិភាគទានពី with contribution from

- o សប្បុរសជន
- o សមាជិកយសោធរ
- o មិត្តយសោធរ

FRIENDS of KHMER CULTURE · Heritage Watch · Hanuman

- o Individuals
- o Members of Yosothor
- o Friends of Yosothor

Yosothor@gmail.com www.yosothor.org

ក្រឡេកមើលជាថ្មីទៅលើជាងស្មិត តាមក្បួនរបស់លោកគ្រូ អៀង សឿង

Brice Vincent
(École française d’Extrême-Orient)

វិជ្ជាសិតរូបពីលោហៈនៃជាងស្មិតសម័យថ្មីនេះ សុទ្ធសឹងចុះតំណមកតាំងពីបុរាណកាល។ អាណានិគមន៍បារាំងបានចាប់អារម្មណ៍លើប្រការនេះតាំងតែពីទសវត្ស១៨៨០មកម៉្លេះ។ វិជ្ជានេះគេបានផ្សព្វផ្សាយឲ្យបានទូលំទូលាយតាមការបង្រៀននៅសាលារចនា ដែលផ្តួចផ្តើមឡើងដោយលោក George Groslier*។ ពីមុនមកលោកគ្រូ អៀង សឿង ធ្លាប់សិក្សាតាមរយៈសាលានេះដែរ ដូច្នេះហើយបានជានៅទសវត្ស១៩៧០ លោកបានសរសេរក្បួនឈ្មោះថា «អំពីការសិតរូបនិងវត្ថុផ្សេងៗ»។ ក្បួនដ៏កម្រនេះកប់នៅក្នុងឯកសារនានានៃសាលាចុងបូព៌ា ហើយគេទើបតែប្រទះឃើញ។ រីឯប្រយោជន៍នោះសំខាន់ពន់ពេកដល់អ្នកសិក្សានានា ដែលធ្លាប់បានស្រាវជ្រាវក្នុងវិស័យនេះនាទសវត្ស១៩៥០និង១៩៦០។ ក្បួនលោកគ្រូ អៀង សឿង ជាក្បួនពិស្តារ រៀបរាប់ក្បោះក្បាយអំពីដំណាក់កាលផ្សេងៗនៃការសិត ហើយមាននិយាយអំពីកិច្ចពិធីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការជាងនោះផង ដោយមានព្រះពិស្ណុការជាអធិបតី៕*

Nouveau regard sur les fondeurs du Cambodge moderne :
le traité *Sur la fonte de divers statues et objets* du maître d’œuvres Ieng Soeung

Brice Vincent
(École française d’Extrême-Orient)

Lointains héritiers des bronziers d’Angkor, les fondeurs du Cambodge moderne, et les riches savoir-faire métallurgiques qu’ils mettent notamment au service du souverain khmer, apparaissent dès les années 1880 dans la littérature coloniale. L’art de la fonte intègre ensuite la voie officielle de l’enseignement en tant que composante à part entière du projet d’École des Arts cambodgiens de George Groslier. Lui-même issu de ce modèle d’apprentissage technique, en même temps que d’un milieu lettré proprement khmer, le maître d’œuvres Ieng Soeung est le premier à mettre par écrit cette tradition métallurgique, en rédigeant au début des années 1970 un traité *Sur la fonte de divers statues et objets*. Récemment redécouvert dans les archives de l’École française d’Extrême-Orient, ce document très rare complète de manière utile une série de données de terrain recueillies dans les années 1950 et 1960 tant par des géographes que par des ethnologues. Remarquablement exhaustif, il a en outre l’intérêt de déconstruire chacune des séquences de travail des chaînes opératoires associées au procédé de fonte à la cire perdue, tout en intégrant la dimension rituelle de telles opérations techniques, toujours placées sous la protection du dieu Braḥ Bisṇukār.